

černé zlato, odpřednášet, dvanáctka (pivo), žinýrovat se, zajíček, prahnout, rmut, autodoprava, bilaterální, chorý, profík, premiant, kvérgrif, trojkař, škrobák, tranzit, štramačka, prut, dělat závěry, kabátec, purkmistr, platněř, tunokilometr, vozataj, husar, hasič, domovnice, zvonec, krajánek, chudobinec, ujec, feldkurát, senáž, brojler, propadovost, databanka, trikotáž, neplatič, oteplovačky, twistit, topenář, maxikabát, bikiny, sjetina, computer, protežovat, apelativní, eldorádo, džentlmen; dělat, čumil, bor, lepý, chyták, frajeřina, bařtipán, kapačka, včil, sodovka, balabán, kmet, rande, sólokapr, housti, kytky, dle, kochat se, volán, líčit, ceknout, šufánek, vdolek, lučina, ředitelovat, holátko, milánek, študent, mladíček, vést výzkum, krapet, kasa, baňa, šatenka, čeledník, neurčitek, velín, nasměrovat, vyasanovat, hokynář, žákajda, cesťák, hotovka.

Vysvětlete význam knižních výrazů a nahraďte je výrazy neutrálními:

zesnul, odvětil, záhy, nicméně, rov, skráň, hvozd, dychtit, chrabrý, jít v ústrety, vzít zavděk, umocněný, pažit, přikvačit, dlít, precizní, reagovat, přimět, odhlédnout (od něčeho), shledávat, jenž.

K uvedeným slovům najděte slova emocionální s kladným a záporným zabarvením a blíže je určete:

boty, vlak, malý, sladký, plakat, auto, nohy, starý, pes, velký, matka, zpívat, hlučet, kůň, děda, dům, ústa, vousy, otec.

Určete, o jaký typ expresivnosti jde u následujících slov:

čochtat, padavka, čmuchal, bumbat, babizna, držgrešle, candrbál, čučet, Maruš, dědulka, papat, pindat, románeček, dlouhatánský, makat, lazar, jidáš, švejč, xantipa, pitomec, čmajznout, capkat, courat se, machrovat, chrapoun, paraple, ňouma, hamoun, makanda, chlapák, ouřad, uměníčko, hltoun, třeštidlo, rošťárna, vousáč.

Odlište dialektismy od regionalismů a pokuste se je zařadit k příslušnému nářečí:

kohát, šufánek, ogar, roba, stolář, smerk, hamák, kyselo, pletýnka, slánka, suden, krapet, mejšlata, stržník, suk, šťuchat, duchna, víno, přilípnout se (na někoho), špitat, drandit, umorousaný, plkat, hody.

Jednotlivé výrazy odlište podle spisovnosti a nespisovnosti:

přesvědčte se o správnosti ve Slovníku spisovného jazyka českého; *příp. ve SSC, příp. v internet. jazyk. příručce*

dědina, otec, ceknout, faktovka, ledný, sdělat, flákač, rovnocenný, kasa, kilo, luna, vlnák, kotár, zelený, vypisovat, který, vlast, rovina, rovnodenní, lípa obecná, draho-cenný, čtvrtit, logáro, stavařina, sjezdař, betonář, má betony, běžky, propiska, být tasenej, hodit klostrou, tělák, pant, vinkl, šaltpáka, nátisk, džíny, panelák, Pražák, dvoják, auto, světla.

URČIT: SPISOVNĚ (knižní, neutrální, literární)

NESPISOVNĚ (slang, dialekt, obecný, vulgární)